

❖ اختراع (Invention)

اختراع در لغت به معنی نوآوری می‌باشد. (معین، محمد، فرهنگ فارسی، ص ۱۶۵) اختراع حاصل و ثمره تلاش فکری و تراوش ذهنی مخترع است که در قالب یک محصول صنعتی یا فرایند صنعتی متبلور است به عبارت دیگر اختراع نتیجه فکر فرد یا افراد است که برای اولین بار فرآیند یا فرآورده‌ای خاص را ارائه می‌کند و مشکلی را در یک حرفه، فن، فناوری، صنعت و مانند آنها حل می‌نماید. از اختراع در قوانین مختلف کشورها زمانی حمایت میشود که این اختراعات طبق تشریفات خارجه آن کشور در موعد و زمان مقرر به ثبت رسیده باشد و شرایط استفاده از این حق بعد از ثبت آن در مرجع ذیصلاح (اداره ثبت اختراعات) می باشد.

❖ مخترع (Inventor)

مخترع کسی است که برای اولین بار در ذهنش راه حل مشکل خاص ظهور کرده و او نیز راه حل مذکور را به صورت محصول یا فرآیندی تجسم مادی بخشیده است.

❖ خلاقیت (Creativity)

خلاقیت بکارگیری توانایی‌های ذهنی برای ایجاد یک فکر یا مفهوم جدید است تلاشی برای ایجاد یک تغییر هدفدار در توان اجتماعی یا اقتصادی سازمان میباشد به عبارت دیگر خلاقیت عبارت است از طی کردن راهی تازه یا پیمودن یک راه طی شده قبلی به طرز نوین خلاقیت مقدمه ظهور استعدادها و ذوق‌هاست و باب آن برای همه بشر باز است، مهم شناختن خود و حرکت به سمت این دریچه است خلاقیت به معنای توانایی ترکیب ایده‌ها در یک روش منحصر به فرد یا ایجاد پیوستگی بین ایده‌هاست البته خلاقیت و نوآوری چنان به هم تنیده اند که شاید به دست آوردن تعریفی مستقل از هر کدام دشوار باشد، اما برای روشن شدن ذهن

می توان آنها را به گونه ای مجزا از هم تعریف نمود. خلاقیت پیدایی و تولید یک فکر نو است در حالی که نوآوری عملی ساختن آن اندیشه است.

❖ مالکیت فکری

به حقوقی گفته می شود که به صاحبان آن حق بهره‌وری از فعالیت‌های فکری و ابتکاری انسان را می دهد و ارزش اقتصادی و قابلیت داد و ستد دارد ولی موضوع آن شیء معین مادی نیست. حقوق پدیدآورندگان آثار ادبی یا هنری یا مالکیت ادبی و هنری معروف به حق مؤلف یا حق تکثیر، حق اختراع، علائم تجارتي و صنعتی و اسرار تجاری معروف به مالکیت تجارتي و صنعتی از انواع مالکیت‌های فکری است.

❖ حق ثبت اختراع یا پتنت

بر اساس تعریف سازمان جهانی مالکیت فکری، پتنت حقی انحصاری است که درقبال اختراع انجام شده به مخترع یا نماینده قانونی او اعطا (grant) می شود، که در نتیجه سعی و تلاش از تراوشهای فکری مخترع حاصل می شود، قانونگذاران کشورهای مختلف برای حمایت از مخترعان و مبتکرین و تشویق آنها برای ایجاد محصولات و فرایندهای جدید مبادرت به حمایت از اشخاص مذکور می نمایند؛ این حمایت تحت عنوان حق اختراع صورت می گیرد. به عبارت دیگر پتنت سندی است که توصیف کننده یک اختراع بوده و براساس درخواست متقاضی به وسیله یک اداره دولتی یا توسط یک اداره منطقه ای به نیابت از چند کشور صادر می شود و حمایت قانونی و اختیار بهره برداری (تولید، استفاده، فروش و صادرات) یک اختراع را به صاحب آن در محدوده زمانی خاصی (عمدتاً ۲۰ سال) اعطا می نماید. همچنین باید توجه نمود که پتنت مجوز تولید محصول اختراعی نیست بلکه تنها دیگران را از تولید آن باز می دارد. به طور کلی حق انحصاریست که از طرف دولت به مخترع یا مالک اختراع برای مدت محدود بیست ساله از تاریخ تسلیم اظهارنامه برای اختراع یک محصول یا فرآیند جدید به مخترع اعطاء میشود.

❖ حق تقدم (Priority)

حق تقدم، حق اولییتی است که به موجب معاهده پاریس، که اکثر کشورها از جمله ایران عضو آن می باشند، به اتباع کشورهای عضو این معاهده اعطا گردیده است. به موجب این حق، چنانچه فردی اظهار نامه ثبت اختراع خویش را در یکی از کشورهای عضو معاهده پاریس و از جمله کشور متبوع خود ارائه نموده باشد، ظرف مهلت ۱۲ ماه از تاریخ ثبت تقاضانامه، می تواند در دیگر کشورهای عضو نیز تقاضای ثبت اختراع خویش را بنماید و در این مدت نسبت به دیگر افراد دارای حق اولویت می باشد. به این معنا که دیگر افراد نمی توانند ظرف مهلت مذکور اختراع وی را به نام خود در سایر کشورها به ثبت برسانند، البته در صورتیکه وی تقاضای ثبت اختراع را ظرف مهلت ۱۲ ماهه در کشورهای مورد نظرش بنماید. لذا چنانچه مخترع متقاضی ثبت اختراع خویش در سطح بین المللی باشد، باید ظرف مهلت یکساله از تاریخ تقاضانامه ثبت اختراع در داخل نسبت به ثبت بین المللی آن اقدام نماید.